

ÖZBEKİSTAN TELEVİZYONU'NUN ÇOCUK GÖRŞETMELERİNDE SANATSAL YETENEKLİLİK SORUNLARI

Umarova Sitora Oybek kızı
Doktora öğrencisi

Annotasyon: *Bu makale, Özbek televizyonunun çocukların maneviyatındaki sosyo-estetik etkilerini belirleme, bireyin gelişiminde televizyonun teknik ve sanatsal olanakları, sanatsal becerilerin kullanımı gibi yönleri ele almaktadır. Televizyon programları ve çocuk kitleleri arasındaki ilişkilerdeki anlaşmazlıkları ve engelleri belirlemek, televizyonun gözden geçirdiği siyasi, manevi ve ekonomik konuları ele almadaki mevcut sorunları gündeme getirmek ve gençlerin eğitimindeki rolünü artırmak için kapsamlı bir şekilde incelenmiştir.*

Anahtar Kelimeler: *sanat gazeteciliği, televizyon, çocuk programları, sanatsal beceri, kültürel dönüşümler.*

Annotation: *This article examines aspects such as identifying the socio-aesthetic influence of Uzbek television on children's spirituality, the technical and artistic potential of television in personal development, and how artistic skills are being utilized. A comprehensive study was conducted to identify misunderstandings and barriers in the relationship between television programs and children's audiences, highlight existing problems in covering political, spiritual, and economic issues on television, and enhance television's role in youth education.*

Keywords: *art journalism, television, children's programs, artistic skill, cultural transformations*

Dünyada meydana gelen sosyo-politik süreçler, küreselleşme olgusu, çeşitli kültürel dönüşümler, değerlerin evrimi, insanlığın bilinci ve düşüncesindeki "değişiklikler" sanat ve kültür alanını da etkiler.

Küreselleşme çağında, ulusal kimliği ve değerlerini korumak, genç nesli çeşitli tehditlerden ve bilgi saldırılarından korumak, ulusal ve evrensel fikirleri teşvik etmede sanat ve kültürün önemini incelemeye olan ilgi artmaktadır.

Yeni Özbekistan'da, ulusal kültürün tüm alanlarını destekleme, manevi ve eğitim reformlarını derinleştirme, sanatsal ve mükemmel sanat eserleri yaratma yoluyla halkımızın, özellikle genç neslin zihnine iyi fikirler aşılamaaya ciddi önem

verilmektedir. Bu görevlerin yerine getirilmesinde, "sanat gazeteciliği"nin (sanat gazeteciliği) yaratıcı ve sosyal işlevlerinin kullanılması olumlu bir etki yaratacaktır.

Medya ve kültür üzerindeki etkisi üzerine yapılan araştırmalar, medyanın birey, kültür ve topluma etkisi açısından kendiliğinden ortaya çıkışı hakkında konuştuklarını gösteriyor. Ancak, bu etki unsuru üzerine yapılan araştırmalar, genel olarak kendini şekillendirmenin imkansız olduğunu ve manipülasyon ve bozulmanın genellikle bilinçli olarak gerçekleştirildiğini¹. Kitle iletişim araçları ve kültür arasındaki ilişkiye ilişkin bazı araştırmalara göre, medya ve medya yapısı içinde, özellikle televizyon programları, mevcut düzen açısından bir ağ görevi görmüştür. Bu görüşü öne süren araştırmacılara göre, kitle iletişim araçları veya kitle iletişim araçlarına dahil edilen araçlar, insanların olumlu ve genel kabul görmüş duygularına, inançlarına, düşüncelerine ve davranışlarına "değişken bir etki" göstermez. Aksine, medya, insanların sahip oldukları değerleri ve duyguları koruyan ve güçlendiren bir etkiye sahiptir.

Televizyon, 20. yüzyılda sosyo-kültürel bir olgu olarak ortaya çıktı ve aynı yüzyılın kendisinde ulusal kültürün kendine özgü ve üretken bir hazinesi haline geldi, içerik ve ifade araçları açısından renkli ve mükemmel bir güçlü sanat türü haline geldi. Sanatın birçok türünü, çeşitli sanatsal gelenekleri kapsayacak şekilde, toplumun gelişimine, ilerici ilerici fikirlerin tanıtımına, evrensel değerlerle, laik kültür idealleriyle yakından bağlantılı olan maneviyatın yeniden canlanma süreçlerine değerli bir katkıda bulundu. Televizyon, kamuoyunu etkilemenin aktif biçimlerinden biri olarak, manevi olarak olgun genç neslin oluşumu, vatanseverlik ve ülkeye sadakat ruhuyla eğitilmesi, gençlerin kalbine insanlık ve insanlık niteliklerinin aşılması gibi görevleri de kapsamaktadır. Uzmanlara göre, 21. yüzyılın manevi ve ideolojik bilgi faktörlerinin etkisi, maddi ve finansal kaynaklara göre daha önemlidir. İnsanlarda bilgilere seçici bir yaklaşımdan ziyade körü körüne inanma hissi önceliklidir².

Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, 27 Haziran 2017'de Basın ve Kitle İletişim Araçları çalışanlarına gönderdiği bayram tebriklerinde, "Kitle İletişim Araçları temsilcilerinden sadece mesleki bilgi ve beceri, yaşam deneyimi, kendi sözleri için sorumluluk duygusu değil, aynı zamanda yüksek bir vatandaşlık pozisyonu ve manevi cesaret de gereklidir" diye belirtti. Zaman hızlandıkça, sektör de hızlanıyor. Toplum, gazeteciliğin teoride yer alan ilkelere uygun olmasını talep ediyor. İnsanlar gazeteciliğe "dava" ediyor. Yani, bir mesajı iletmek ve onu "tümek" sürecine katılmanın kendisini gazetecilik olarak görüyorlar. Bu gibi durumların kendisi, bugün

sektörde yenilikler yaratmaya ve türler ve alanlar üzerinde daha derinlemesine analiz yapmaya teşvik ediyor, diye düşünüyorum.

Bu açıdan bakıldığında, "Özbekistan Televizyonu," çocuk kitlesine yönelik programların gelişim süreçleri, televizyon yaratıcılığının çeşitli biçimleri ve yönlerindeki "değişken, kalıcı" gelişmedeki gelenekleri, tür-üslup biçimlerinin evrimi, yenilenmeler, yetenekli sanatçıların becerilerini incelemek bugün her zamankinden daha önemlidir.

Bu anlamda, televizyonun çocukların manevi imajının oluşumundaki rolünü, sanatsal ve ideolojik üretkenliğini artırmak, sanat biliminin en acil sorunlarından biridir. Bugün, çocukların manevi imajını etkilemede televizyonun çok sorumlu görevler üstlendiği boşuna değil. Bilimsel ve teknik ilerleme ve sanatsal yaratıcılığın karmaşık bir birleşiminden oluşan televizyon, sesli-görsel temeli, etki gücünün çok katmanlılığı, hayatı sadece göstermek değil, aynı zamanda hareket halinde tasvir etmek, izleyici kitlesiyle iletişim kurabilme olanakları açısından da en popüler sanat türüne dönüşmüştür.

Televizyon programları nüfusun tüm kesimleri tarafından izlenmesine rağmen, izleyicilerin büyük çoğunluğu ülke nüfusunun %40'ından fazlasını oluşturan 16 yaşın altındaki çocuklardır⁴. Bu anlamda, genç izleyicilerin manevi imajının oluşumunda televizyonun, özellikle de çocuk programlarının sanatsal ve ideolojik önemini artırmanın bugün ne kadar önemli bir görev olduğu açıklığa kavuşturulur. TV'nin kendine özgü özellikleri birçok yabancı uzmanın araştırmasının konusu olmasına rağmen, çocuk kitlesinin kendine özgü yönleri, çocuklar ve televizyonun etkileşimi henüz neredeyse hiç incelenmemiştir. Aslında, bu son derece önemli sorun çözümü bekliyor. Özellikle genç izleyicilerin ihtiyaçlarının belirsizliği, birçok ciddi etkiye yol açmaktadır. Birincisi, içerik oluşturucuların performanslarının izleyicilerin, çocuklar da dahil olmak üzere, estetik gereksinimleri ve ihtiyaçlarıyla uyumsuz olmasıdır.

"Özbekistan televizyonundaki çocuk programlarında sanatsal becerilerin gelişimi karmaşık ve çok yönlü bir konudur," tarihsel bağlam, kaynaklar.

bağlıdır. Bazı programlar yüksek sanatsal düzeyde olsa da, diğerleri bu konuda çok geride kalmaktadır.

Bu bağlamda, öneriler sunmak uygun görülmüştür:

- Sanatsal Kalite Geliştirme: Gösterilerin hazırlanmasında profesyonel yönetmenler, operatörler ve montajcılar görevlendirilmelidir.

- Modern teknolojilerin yaygın kullanımı: animasyon, bilgisayar grafikleri ve diğerleri teknolojilerin aktif kullanımı, programların çekiciliğini artırır.
- Senaryoların profesyonel yazarlar tarafından yazılması: Senaryolar çocuklar için anlaşılır ve ilginç olmalı ve eğitici unsurları içermelidir.
- Stereotiplerden kaçınma: Çocuklara yönelik stereotiplerden kaçınmak ve onların kimliklerine saygı duymak çok önemlidir.
- Telif Hakkı Uyumluluğu: Telif hakkına sahip eserler yalnızca izin aldıktan sonra kullanılabilir.

Özbekistan televizyonundaki çocuk programlarının sanatsal becerilerinin daha da yükseltilmesi için sürekli çalışmalar yapmak, yenilikçi yaklaşımlar kullanmak ve profesyonel personel yetiştirmek gerekir. Yalnızca bu durumda çocuklar için yüksek kaliteli ve eğitici programlar oluşturulabilir.

Kaynakça:

1. Barrett, O. ve Braham, P. (1995). Medya, Bilgi ve Güç, Londra: Routledge.
2. Kitle İletişim Araçları Hakkında" Özbekistan Cumhuriyeti Kanunu// "Xalq so'zi" 16.01.2007. 11-12 (4164-4165).
3. Beruni A.R. Ruh ve Eğitim - Eğitim Hakkında. - T.: Öğretmen. 1992.
4. Askarova N.A. The specifics of psychocorrectional activities in attention deficit and hyperactivity syndrome. // School and Life. - Tashkent, 2011. No. 8. - pp. 7-8. (19.00.00. No.3)